

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 22Co/18/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8314206178
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Kandriková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8314206178.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Kandrikovej a členov senátu JUDr. Michala Boroňa a JUDr. Petra Straku v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zast. Tomáš Kušnir, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, proti žalovaným: 1./ G. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX F. XX, zast. JUDr. Jaroslavou Oravcovou, advokátkou, Dobrianskeho 1651, 093 01 Vranov nad Topľou, 2./ Z. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. 1. I. XX/X, XXX XX D. T. U., o zaplatenie sumy 6 973,20 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné č. k. 17C/189/2014-231 zo dňa 05.04.2017, jednomyselne takto

rozhodol:

I. Potvrďuje sa rozsudok.

II. Žalovanému v 1./ rade sa priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením.

III. Žalovanej v 2./ rade sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Humenné (ďalej „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom žalobu zamietol. Žalovanému v 1./ rade priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu. Žalovanej v 2./ rade náhradu trov konania nepriznal.

2. Spor právne posúdil podľa ust. § 52 ods. 1 až 3, § 53 ods. 1 a 4, § 54 ods. 1 a 2, § 524 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, § 497 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 1 a 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 2 ods. 1 a 3, § 7 ods. 1, § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách.

3. V odôvodnení uviedol, že medzi pôvodným veriteľom a žalovaným v 1./ rade ako dlžníkom bola uzatvorená Zmluva o splátkovom úvere č. 0561249818, na základe ktorej bol žalovanému v 1./ rade poskytnutý úver vo výške 9.958,18 eur, pričom údaj o RPMN v zmluve absentoval. Zároveň v rovnaký deň, t. j. 05.10.2004 bola uzatvorená medzi pôvodným veriteľom a žalovanou v 2./ rade Dohoda o ručení, a to za účelom zabezpečenia poskytnutého úveru žalovanou v 2./ rade. Dňa 04.11.2009 bola uzatvorená zmluva o postúpení pohľadávok medzi Slovenskou sporiteľňou, a. s. - postupca a žalobcom - postupníkom, čím boli práva a povinnosti z úverovej zmluvy postúpené na žalobcu. Ustanovenie § 92 ods. 8 (pred 01. januárom 2009 ust. § 92 ods. 7) zákona o bankách upravuje zákonné predpoklady, ktoré musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky kumulatívne, t. j. spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle citovaného ustanovenia môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už splatnými (dospelé pohľadávky), a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Z obsahu spisu bolo zrejmé, že postupca - Slovenská

sporiteľňa, a. s. neukončil záväzkovo-právny vzťah uzatvorený medzi postupcom na jednej strane a žalovanými na strane druhej strane, nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, zmluva nebola vypovedaná, a taktiež nedošlo k odstúpeniu od zmluvy a žalobca nedisponuje dokladmi, ktoré by danú skutočnosť - ukončenie zmluvy - preukázali. K predčasnému ukončeniu zmluvy došlo až zo strany žalobcu oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 28.10.2013. Žalobca v konaní ani nepreukázal existenciu písomnej výzvy (banky) po tom, čo bol žalovaný (klient banky) nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splácaním jednotlivých už splatných splátok. Splnenie zákonom požadovaných predpokladov na postúpenie splatných pohľadávok nebolo preto v konaní preukázané. Súd prvej inštancie tak uzavrel, že žalobca nedisponuje aktívnou vecnou legitímáciou v predmetnom konaní, lebo zmluva o postúpení pohľadávky je neplatná, keďže na žalobcu nemohla byť zo strany postupcu postúpená pohľadávka pozostávajúca z čiastkových nárokov, ktorých splatnosť ešte nenastala, keďže žalobca nie je držiteľom bankového povolenia na poskytovanie bankových úverov, teda ani na ich správu, ktorá je súčasťou bankovej činnosti poskytovania úverov, na ktorú je podľa § 7 ods. 1 zákona o bankách potrebné bankové povolenie a zároveň neboli naplnené zákonné predpoklady § 92 ods. 8 zákona o bankách na postúpenie pohľadávky z banky na žalobcu (postupníka). O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods.1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

4. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Nakoľko ustanovenie § 89 ods. 1 zákona o bankách pripúšťa úpravu vzťahov medzi bankou a klientom odchylné od ustanovení daného zákona, pokiaľ zákon predmetnú odchýlku nevylučuje, pričom ustanovenie § 92 ods. 8 predmetného zákona nevylučuje odchýlnu úpravu vzájomných vzťahov, zmluvné strany si dohodli otázku postúpenia odchylné od predmetného zákona. Vo všeobecných obchodných podmienkach, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy, si zmluvné strany dohodli možnosť postúpenia pohľadávky nepodmienujú počtom dní omeškania, prípadne zaslaním písomnej výzvy. Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že došlo k platnému postúpeniu pohľadávky. Žalobca nevidí dôvod, pre ktorý by malo predmetné ustanovenie spôsobovať hrubý nepomer, keď v podstate vyplýva zo zákonných ustanovení Občianskeho zákonníka. Žalobca zastáva názor, že ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách nemožno spájať s aktívnou legitímáciou žalobcu ako postupníka pohľadávky. Účelom predmetného ustanovenia je úprava výnimiek z bankového tajomstva a nehovorí o podmienkach platnosti postúpenia pohľadávok, ale iba o podmienkach, za splnenia ktorých nedochádza k porušeniu bankového tajomstva. Aj podľa dôvodovej správy bolo hlavným účelom predmetného ustanovenia prelomenie bankového tajomstva a nie obmedzenie možnosti postúpiť pohľadávku. Zo zákona nevyplýva, že by podmienky uvedené v predmetnom ustanovení podmieňovali platnosť právneho úkonu postúpenia pohľadávky. Žalobca poukázal na skutočnosť, že oznámenie postupcu žalovanému o postúpení pohľadávky spolu s podacím hárkom preukazuje odoslanie tejto písomnosti žalovanému, ktoré bez ďalšieho zakladá aktívnu legitímáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky a súd má povinnosť z tohto oznámenia vychádzať bez toho, aby ako prejudiciálnu otázku skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení. Podľa názoru žalobcu z ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách nevyplýva, že predmetom postúpenia môže byť len splatná pohľadávka. Predmetné ustanovenie je potrebné vykladať tak, že pokiaľ je dlžník v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku, môže banka postúpiť pohľadávku zodpovedajúcu celej výške peňažného záväzku, nie len časť, s ktorou je dlžník v omeškaní. Z uvedených dôvodov navrhol napadnutý rozsudok zmeniť a vyhovieť žalobe v plnom rozsahu a žalobcovi priznať náhradu trov konania aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške zaplatených súdnych poplatkov, eventuálne napadnutý rozsudok zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný v 1./ rade, ktorý navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Žalobca neuniesol dôkazné bremeno a v priebehu súdneho konania nepreukázal, že pri postúpení pohľadávky bol dodržaný postup podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. Žalobca v konaní nepreukázal ani existenciu písomnej výzvy (banky) po tom, čo bol žalovaný (klient banky) nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splácaním jednotlivých splátok. Splnenie zákonom požadovaných predpokladov na postúpenie splatných pohľadávok nebolo preto v konaní preukázané. Žalobca nedisponuje dostatočnou vecnou legitímáciou v predmetnom konaní. Nakoľko zmluva o postúpení pohľadávky je neplatná, keďže na žalobcu nemohla byť zo strany postupcu postúpená pohľadávka pozostávajúca z čiastkových nárokov, ktorých splatnosť ešte nenastala, keďže žalobca nie je držiteľom bankového povolenia na poskytovanie bankových úverov, čo znamená, že ani na ich správu, ktorá je súčasťou bankovej činnosti poskytovania úverov, na ktorú je podľa § 7 ods.

I zákona o bankách potrebné bankové povolenie. Zároveň neboli naplnené zákonné predpoklady § 92 ods. 8 zákona o bankách na postúpenie pohľadávky z banky na žalobcu. Banka môže postúpiť pohľadávku iba po predchádzajúcej písomnej výzve dlžníka, čo zo strany žalobcu preukázané nebolo. Výzva, ktorá je uvedená v § 92 ods. 8 zákona o bankách vo vete prvej, je nevyhnutnou podmienkou možnosti ďalšieho právneho úkonu, a to postúpenia pohľadávky zo strany banky. V prípade, ak tento faktický úkon vykonaný nebol, neplatným bude následný právny úkon. V prípade bankových úverov však ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách poskytuje dlžníkom zákonnú ochranu pred zhoršením ich situácie v záväzkovom právnom vzťahu z bankového úveru. Žalobca nie je subjektom, ktorý predmetný úver poskytol, postúpenie pohľadávky bankou na žalobcu sa musí okrem § 524 a nasl. OZ riadiť aj § 92 ods.8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách. Banka nemôže postúpiť nebanke „živý úver“, len pohľadávky z ukončeného úveru a zo živého úveru môže postúpiť len splatné splátky. Podľa žalovaného v 1./ rade žalobca neunesol dôkazné bremeno a súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní dospel k správne mu záveru, keď žalobu žalobcu zamietol z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu. Žalovaný v 1./ rade si uplatnil trovy konania.

6. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

7. Odvolací súd má za to, že v predmetnej veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje a vo vzťahu k odvolacím námietkam uvádza.

8. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že medzi právnym predchodcom žalobcu (Slovenská sporiteľňa, a. s.) a žalovaným v 1./ rade bola dňa 05.10.2004 uzatvorená Zmluva o splátkovom úvere č. 0561249818, na základe ktorej bol žalovanému v 1./ rade poskytnutý úver vo výške 9.958,18 Eur. Konečná splatnosť úveru bola dohodnutá na deň 20.09.2014. Zároveň dňa 05.10.2004 bola uzatvorená Dohoda o ručení medzi žalobcom a žalovanou v 2./ rade ako ručiteľkou. Predmetná zmluva je v zmysle § 52 a nasl. OZ a v zmysle § 1 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch s účinnosťou v čase uzatvorenia zmluvy, zmluvou spotrebiteľskou.

9. Dňa 04.11.2009 bola podpísaná Zmluva o postúpení pohľadávok č. 1105/2009/CE medzi Slovenskou sporiteľňou, a. s. a EOS KSI Slovensko, s. r. o. (žalobca v tomto konaní). Z obsahu spisu nesporne vyplýva, že na žalobcu bola postúpená pohľadávka voči žalovaným bez toho, aby pôvodný veriteľ zosplatnil, resp. vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Mimoriadnu splatnosť úveru vyhlásil až žalobca, a to písomným oznámením zo dňa 28.10.2013.

10. Zo spisu vyplýva, že záväzkový vzťah, ktorý je predmetom tohto konania vznikol z bankového úveru, regulovaného špeciálnou právnou úpravou Zákona o bankách (ďalej len „ZoB“).

11. Banka je štátom autorizovaná inštitúcia, ktorej činnosť v zmysle ustanovenia § 2 ods. 3 ZoB podlieha bankovému povoleniu na činnosť bánk, zároveň podlieha dohľadu Národnej banky Slovenska. Bez bankového povolenia nemôže nikto vykonávať bankovú činnosť.

12. Odvolací súd má za to, že žalobca v súdnom konaní nepreukázal, že by disponoval takýmto povolením, na základe ktorého by mohol vykonávať správu nezosplatnených úverov poskytovaním fyzickým osobám bankami, teda bankovou činnosťou. V uvedenom kontexte je preto potrebné vyhodnotiť aj Zmluvu o postúpení pohľadávky vyplývajúcej z bankovej činnosti právneho predchodcu žalobcu.

13. Z ustanovenia § 92 ods. 8 ZoB je možné vyvodiť, že spôsobilým predmetom postúpenia pohľadávky zo strany banky môže byť len pohľadávka alebo časť pohľadávky, ktoré sú už splatné. Teda banka má

oprávnenie postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník aktuálne po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní.

14. Z uvedeného vyplýva, že by bolo v rozpore s účelom zákona o bankách a viedlo by k neúnosnému právnemu stavu, ak by banky postupovali „živý úver“ na akýkoľvek subjekt, ktorého činnosť nespadá v zmysle zákona o bankách pod dohľad NBS. V takomto prípade by sa spotrebiteľia vstupujúci do zmluvného vzťahu s bankou ocitli v zmluvnom vzťahu s iným nebankovým subjektom. Uvedené by bolo v rozpore s požiadavkou náležitej odbornej starostlivosti, ktorá je od dodávateľa vyžadovaná v súlade so smernicou o nekalých obchodných praktikách.

15. Podľa § 92 odsek 8 ZoB, (pôvodne išlo o § 92 ods. 7 ZoB), ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

16. Banka má nepochybne právo postúpiť aj pohľadávku z celého úverového vzťahu. Pre takýto postup banky je nevyhnutné, aby pristúpila v súlade so zákonom a obchodnými podmienkami k vyhláseniu predčasnej mimoriadnej splatnosti celého úveru, čo je jej výlučným oprávnením, ktoré môže banka realizovať pred postúpením pohľadávky. Žalobca však takéto oprávnenie podľa názoru odvolacieho súdu nemá.

17. Odvolací súd pre úplnosť uvádza, že spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 ZoB môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už splatnými (dospelé splátky), a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky, a to kumulatívne.

18. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie ustálil, že žalobca v danom spore nie je aktívne vecne legitimovaný.

19. Špecifické pôsobenie bánk, na ktoré dohliada centrálna banka, opodstatňuje záver, že s bankovým úverom, ktorý nie je splatný, nemôže nakladať nebankový subjekt. Nesplatený úver od banky je produktom banky, na ktorý dopadá dohľad centrálnej banky s prísne stanovenými pravidlami pre bankový sektor. Nebankový subjekt nie je oprávnený používať (akokoľvek) bankové oprávnenia a ani používať bankové úvery. Termín používať prirodzene zahŕňa aj zosplatenie úveru alebo určité zavŕšenie vzťahu vyplývajúceho zo zmluvných podmienok banky.

20. Postúpenie pohľadávky je pomerne bežným právnym úkonom. Pokiaľ sa však cesia týka bankovej pohľadávky z bankového produktu, osobitný predpis dopĺňa zákonné pravidlá pre platné postúpenie. Postúpiť tak možno bankovú pohľadávku v tej časti, ktorá je po splatnosti, iba po výzve na splnenie, pričom výzva musí byť písomná a musí byť zo strany banky a omeškanie trvá viac ako 90 dní.

21. Odvolací súd opakovane zdôrazňuje, že žiadnym spôsobom nespochybňuje právo banky postúpiť aj pohľadávku z celého úverového vzťahu, avšak pre takéto postúpenie je nevyhnutné pristúpiť v súlade so zákonom a obchodnými podmienkami k vyhláseniu predčasnej mimoriadnej splatnosti celého úveru. Vyhlásiť predčasnú splatnosť bankového úveru je však výlučným oprávnením banky, pričom toto oprávnenie by mala banka realizovať ešte pred postúpením pohľadávky.

22. V zmysle uvedeného žalobca nemohol platne nadobudnúť pohľadávku, ktorá je predmetom daného konania, keď bez platného postúpenia záväzku niet na strane žalobcu dostatok aktívnej legítimácie uplatňovať bankovú pohľadávku.

23. Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04). Odvolací súd so zreteľom na vyššie uvedené má za to, že rozsudok súdu prvej inštancie zodpovedá kritériám daným v ustanovení § 220 ods. 2 CSP. Z rovnakých dôvodov nepovažoval za potrebné zaoberať sa ostatnými odvolacími námietkami žalobcu, ktoré nemohli spôsobiť zmenu právneho posúdenia veci.

24. Majúc na zreteli uvedené, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako správny potvrdil podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP.

25. Rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo veci samej zodpovedá aj súvisiaci výrok o trovách konania, ktorý odvolací súd podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP, stotožňujúc sa s dôvodmi v rozhodnutí o trovách konania, potvrdil.

26. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia bola skutočnosť, že žalovaní boli úspešní, a preto odvolací súd priznal žalovanému v 1./ rade nárok na náhradu trov konania, ktoré mu v tomto konaní v súvislosti s uplatňovaním jeho práv vznikli. Žalovaná v 2./ rade bola síce v konaní úspešná, no v priebehu odvolacieho konania jej žiadne preukázateľné trovy nevznikli. Žalobcovi ako procesne neúspešnej strane nárok na náhradu trov odvolacieho konania nevznikol.

27. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).